

[Ministeren for Grønland.]

selv i øget omfang bidrager til dækning af udgifterne. Det tror jeg da også at de er helt indforståede med.

Det grønlandske beskatningsproblem har længe været til overvejelse på embedsmandsplan, og for øjeblikket er en betænkning til behandling i landsrådet. Landsrådet synes at mene, at der bør indføres en beskatning ud over de eksisterende indførselsafgifter, men det står endnu tilbage at træffe beslutning om, hvilke skatteformer der skal indføres. Vi overvejer mulighederne for at indføre jordrente i Grønland, idet der er konstateret betydelige beliggenhedsgevinster som følge af udbygningen af byerne.

Jeg er naturligvis ganske overordentlig interesseret i folketingets reaktion på de beskatningsmuligheder, vi for tiden ventilerer i ministeriet og i landsrådet, og vil jo senere få lejlighed til at komme tilbage til folketinget med disse emner.

Der synes at være stemning for, at provenuet skal tilfalde de lokale grønlandske myndigheder, som så i forbindelse hermed må overtage opgaver, der hidtil har været varetaget af staten. Jeg skal dog ikke her tage stilling til, hvilke områder der med størst fordel kan overlades til først og fremmest kommunerne, men blot gøre opmærksom på, at dette også gør det nødvendigt at opbygge et kommunalt administrationsapparat.

Å propos den sociale forsyng, så aktualiseres den i dag i en artikel i Politiken, som giver en bevægende skildring af nogle børns, som det fremgår, ulykkelige forhold i Angmagssalik. Beretningen, synes jeg, må påkalde en nærmere undersøgelse, men tilfældet giver mig dog anledning til at understrege, at socialforsorgens forskellige opgaver ikke mindst nu efter oprettelsen af socialdirektoratet varetages overordentlig dygtigt og langt bedre end tidligere, når de særlige grønlandske vanskeligheder tages i betragtning. I øvrigt kommer socialdirektøren til København i dag, hvor det så er planlagt at drøfte sagen nærmere.

Jeg har beskæftiget mig med den mere materielle udvikling i Grønland. Fra mange sider vil man sikkert hævde, at vi for meget beskæftiger os med denne side af problemet og ofte glemmer den menneskelige side. I Grønlandsdebatten hører man meget om, at

grønlænderne er tilskuere til den udvikling, der foregår i deres eget land, hvad der er en del sandhed i, endvidere at vi prakker grønlanderne en moderne teknisk civilisation på og ødelægger værdifulde elementer i den gamle grønlandske livsform, og at resultatet bliver rodløshed, drikkeri og ustabilitet på arbejdspladsen.

Jeg skal være den første til at indrømme, at tilvænningen til den moderne vesteuropæiske livsførelse skaber umådelige problemer for den grønlandske befolkning, men jeg tror, at grønlanderne vil formå at gennemleve denne omstillingsproces, og at de vanskeligheder, man er midt i, vil kunne overvindes. Det er klart, at grønlanderne selv skal have medindflydelse på deres samfunds fremtid, således som befolkningen gennem folketing, amter og kommuner har det her i Danmark, og vor opgave er at skabe de bedste muligheder for grønlanderne, således at de bliver i stand hertil. I de sidste 20 år er der da også sket en positiv og glædelig udvikling i så henseende. Jeg kan blot nævne indførelsen af en folkevalgt formand for landsrådet, den voksende indflydelse, som landsrådet og kommunerne har fået, og de bestræbelser, der er sat i gang for at give disse organer et bedre finansielt grundlag. Men den vigtigste opgave er nok at få inddraget den brede befolkning i selve beslutningsprocesserne. Midlet hertil kan kun være en øget uddannelses- og oplysningsvirksomhed, og det er som sagt også hensigten at anvende betydelig større beløb i fremtiden til disse formål. Og vi har jo nu taget virkelig kraftigt fat på erhvervsuddannelsen.

Jeg finder det glædeligt, at der altid her i folketinget har været et klart ønske om at klare den byrdefulde, men helt nødvendige opgave, som den stærkt forbedrede uddannelse er.

Der tales ofte om de mange udsendte i Grønland, og det er rigtigt, at de er meget dyre, og at grønlanderne også af menneskelige grunde burde kunne overtage disses funktioner efterhånden, men forudsætningen for, at vi kan undvære de udsendte, er jo, at der findes tilstrækkelig mange kvalificerede hjemmeboende.

Der kan imidlertid ikke være tvivl om, at antallet af udsendte danske til Grønland snarest muligt må reduceres, og at de opga-